

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De tertio

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

excludat. Cum Noah arcam ingressus esset, & Dominus eum de foris inclusisset, diluvium, quod omnes perimebat, ei damnnum inferre non potuit, Genes. 7. v. 26. Similiter cum Angeli ostium clausissent, Lothus extrà periculum fuit, Gen. 19. v. 11. Sic Christus Jesus spirituale ostium custodiet, contrà tempestatem iræ divinæ, maledictionem legis, & omnium quæ corporalium, quæ spiritualium hostium impetum: non plaga appropinquabit tabernaculo tuo, Psal. 91. v. 10.

2. *Ingredientes & egredientes.* Ingredimini & egredimini in *vocatione vestra*. Benedicti eritis ingredientes & egredientes, Deut. 28. v. 6. Ingredimini & egredimini in *Christianismo* vestro. Ingreditur (homo Christianus) fide, egreditur operibus, quia fides per opera vivida est. Deindè ingreditur cogitatione, egreditur confessione, quia corde creditur ad justitiam, ore autem fit confessio ad salutem. Ingredimini & egredimini in *hora mortis*, nempe è valle hâc lacrymarum in vitam cœlestem, ubi omnis miseræ exitus & æternæ gloriæ ingressus & initium erit.

3. *Pascua invenientes.* Hic salutare verbi salvifici pascuum, cibo, potu, vestitu & omni abundantia refertum est: ibi vero pascua Paradisi invenietis, ita ut hic & illic in illo nihil non invenieris: Sicut eritis

4. *Salutem possidentes.* Dicit enim: Per me si quis introierit, salvabitur.

Hinc Ecclesia:

At vos post multa tristia,

Æterna agetis gaudia,

Huc unice anhelandum:

Non ullus est mortalium,
Qui ponderabit præmium,
Vobis quod expectandum.

De Tertio.

Restat *Cautela*, quæ tribus absolvitur Regulis, ut sunt

I. *Ostium agnosce.* Ego sum ostium, inquit Salvator. Ego & nemo alius. Ego sum ostium, quod ducit ad domum Dei, & omnes thesauros cœlestes, tam hic in Regno gratiæ, quàm ibi in Regno gloriæ. Hic nostrum erit, ut per illud decenter ingrediamur. Primus ingressus sit in baptisate; quia verò per peccata sæpè recedimus, & ab ostio aberramus, denuò introeamus, per seriam pœnitentiam, per devotam orationem, & sedulam vestigiorum Christi sequelam: dum ultimus gradus in morte fiat, & cum pio illo Uratislaviensi Pastore Luca Pollione dicamus: Nunc eo in vitam æternam.

Sed accurata cautione opus est, ne propria culpâ januam hanc ipsi intercludamus nobis, sicut Epicurei & præfracti peccatores faciunt: quod si enim hæc janua occlusa est, quomodo in ovile Ecclesiæ & in vitam æternam intrabimus? Nonne idem eveniret nobis, quod fatuis virginibus? Matth. 25. v. 10. & v. 41. 46.

II. *Pastores dignosce.* Pientissimus noster Servator diversa indicia suppeditat, quibus veros animarum Pastores, à Pseudo-Pastoribus dignoscere queamus.

Genuini Doctores & Pastores per ostium in ovile intrant: h. e. gaudent verâ eaque divinâ vocatione, & oviculas suas unice ad Christum, magnum illum ovium Pastorem relegant, qui unicum ostium salu-

salutis est, ut supra indicavimus. Pseudo-Pastores aliunde insinuant se, destituuntur verâ vocatione, astu aut violentia in Ministerium se ingerunt, aut prædicant hominum placita, quibus auditores suos à verâ januâ abducunt. Orthodoxis Pastoribus Ostiarius Spiritus sanctus ostium aperit; heterodoxis non item. Veri Pastores oves suas vocant nominatim, instruunt ignorantem, reprehendunt malitiosos, solantur poenitentes, confirmant infirmos, monent errantes: Pseudo-Pastores sunt canes muti, non valentes latrare, Esa. 56. v. 10. faciunt mendacium, Jer. 6. v. 13. loquuntur placentia, Esa. 30. v. 10. impios non monent: mæstos verò & contritos sine solatio perire sinunt.

Veri Pastores oviculas suas educunt in pascua virentia Scripturæ, ad limpidos fontes Israelis, & verbum sine humanis ad inventionibus prædicant: tum & ad Sacramenta, quæ juxta Christi institutionem dispensant. Pseudo-Pastores verò easdem à Scriptura abducunt ad hominum traditiones, Pontificis Decreta, Concilia, Patres, nec Sacramenta ritè administrant.

Veri Pastores gregem suum antecedunt, cum saluari doctrinâ, tum sancta vita: falsi Pastores autem falsa doctrina & profana vel hypocritica vita, habentes speciem pietatis, sed virtutem ejus abnegantes, 2. Tim. 3. v. 5.

Has verorum & falsorum Pastorum notas accuratè observemus, & quando ex illis cognoscimus, quod Deus nobis orthodoxos & pios Pastores concesserit, gratias agamus ei, & noverimus eos, qui laborant inter nos, & præsent nobis in Domino, & monent nos: ut habeamus

illos abundantius in caritate, propter opus illorum, pacem habentes cum eis, 1. Thess. 5. v. 12. 13. Qui verò falsorum *επιτήρηται* gerunt, eos caveamus, Math. 7. v. 15. devitemusque scientes, quod subversi sint, Tit. 3. v. 11. 2. Tim. 2. v. 17.

III. *Ab oviculis discite.* Variæ sunt ovium proprietates, ex quibus hæc vice eas saltem attingemus, quarum Evangelium præsens mentio facit. Et quidem

1. *Ovicula libenter in ovili & mandris sunt,* cum aliis ovibus: Ita Christianus libenter in ovili Ecclesiæ, ubi fideles oviculæ in conversatione sancta congregatæ sunt, esse debet, ut cum Davide dicere possit: O divi Ecclesiam malignantium, & cum impiis non sedebam, Psal. 26. v. 5. 6. 7.

2. *Oves vocem Pastoris sui agnoscunt,* alienorum verò vocem non noverunt. Sic verus Christianus vocem Christi tanquam Archi-Episcopi agnoscat, sicut eam quotidie in verbo tuo & ex ore Vice-Pastorum proponit, eamque amat. Hæc vox Dilecti mei! ait fidelis ovicula, quotiescunque vel admonitionem, vel doctrinam, vel consolationem ex verbo Dei audit, Cant. 2. v. 8. & hoc *τηκηθίζω* ipse Servator ovicularum suarum facit, Joh. 10. v. 27. Joh. 8. v. 51. E contrario verò vocem alienam heterodoxorum, & Pseudo-Prophetarum fugiat, nec blandis eorum verborum lenociniis, à semel agnitâ veritate se abduci sinat. Si quis venit ad vos, & hanc doctrinam non affert, nolite recipere eum in domum, nec Ave ei dixeritis, 2. Joh. 10.

3. *Oves pastorem suum sequuntur,* alienum autem non sequuntur, sed fugiunt ab eo. Hoc ipsum fidelis Christi ovicula notet, ut non modò *Ἀρχιεπιστολὴν* Christum Jesum sequa-

sequatur, verbo & vestigijs ejusdem instat, seque neque divitijs & opibus, fraude vel violentia, hæresi vel tyrannide, damno vel compendio averti patiatur: Sed Sub-Pastoribus quoque, quos Christus ipse proposuit, obtemperet, ad eorumque nutum se componat, juxta illud: Obedite præpositis vestris, & parete eis. Ipsi enim pervigilant, quasi rationem pro animabus vestris reddituri, ut cum gaudio hoc faciant, & non gementes: hoc enim non ex-

pedit vobis, Hebr. 13. v. 16. 17. Quò & ipse aliquando hos pastores suos, præpomis veid Archi-Episcopum Christum Jesum, sive in horâ mortis, sive die extremo, ubi universalis ille mundi judex oviculas à dextris suis sistet, eos anteceder, comitabitur & ducet, sequatur in vitam æternam, quam in sincerâ fide, & immotâ spe exspectamus, à Domino nostro
JESU CHRISTO,
Amen,

IN DIE FESTO JOHANNIS BAPTISTÆ.

Evangeliu[m] Luc. 1. v. 57. -- 80.

EXORDIUM.

IN V. T. celebris fuit Elias, non modò ob vitæ austeritatem, siquidem Zonâ pelliceâ velut cilicio ad renes accinctus fuit, 2. Reg. 1. v. 8. & à corvis partus in deserto non nisi frigidam de flumine Crith bibit, 1. Reg. 17. v. 4. seqq. Sed & propter Zeli pietatem, quo cultum divinum instauravit, & peccata in magnis & parvis ira arguit, ut neque Achabò & conjugij ejus pepercerit, 1. Reg. 18. & 19.

Johannes Baptista, Dilecti! cujus memotiam Ecclesia N. T. hodiè celebrat, Eliæ non dissimilis est, de quo Christus ipse vaticinium Malachiæ c. 4. v. 5. interpretatur, Matth. 17. v. 10. Discipulis enim interrogantibus Christum: annon Heliam oporteat venire, ante finem seculi, ut Scribæ dixerant: respondit Servator: Helias jam venit, & non cognoverunt eum, sed fecerunt in eo, quæcunque voluerunt,

Tunc, ait Evangelista, intellexerunt discipuli, quia de Johanne Baptista dixisset eis, v. 13. Similiter Christus dilucidè affirmat, Johannem Heliam esse, intellige, juxta Spiritum & virtutem Helix, Matth. 11. v. 14. Luc. 1. v. 17.

Elias fuit Propheta, qui surrexit, quasi ignis, & verbum ipsius quasi facula ardebat, Eccl. 48. v. 1. Johannes Baptista plus quàm Propheta est, Matth. 11. v. 9. quia non de longinquo, Christum pòst aliquot secula venturum prophetavit, ut reliqui Propheta, sed præsentem ut Agnum Dei digito monstravit, Joh. 1. v. 29.

Elias erat Zelotes, siquidem ipse ait, se zelo zelatum esse, pro Domino exercitu, 1. Reg. 19. v. 10. Mactavit Sacerdotes Baal, & Regi Achab in faciem dixit: Tu turbasti Israel, & domus patris tui, 1. Reg. 18. 18. Pari zelo Baptista Phariseos vocat geni-

o o o o   mina